

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 2.

V Ljubljani, 31. januarja 1929.

XLVI.

VSEBINA: Odpis davka ob elementarni škodi. — Zatiranje sadnih škodljivcev in bolezni ter škropljenje drevja. — Našim kmetovalcem. — Gnojenje vinogradov. — O naročevanju sadnih dreves. — Strokovno delovanje med kmetiskim ljudstvom. — Pravilnik o podeljevanju podpor za povzdigo travništva v mariborski oblasti. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Nedeljska predavanja in tečaji. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Književnost. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Inserati.

Odpis davka ob elementarni škodi.

Zakon o neposrednih davkih predvideva odpis zemljskega davka zaradi škode, povzročene po elementarnih nezgodah na letini in kmetijskih pridelkih. Natančneje odredbe glede načina, po katerem se opisuje davek zaradi elementarne škode, je zakon priznal posebni uredbi, ki jo mora izdati minister za finance po odobritvi finančnega odbora narodne skupščine do 1. januarja 1929. To uredba je objavil Uraani list ljubljanske in mariborske oblasti v svoji številki 118. z dne 18. decembra 1928. Ker bo zanimala posebno kmetovalce, prinašamo kratek izvleček. Po čl. 12. davčnega zakona se ima odpisati celoma ali celoma osnovni zemljiški davek le tedaj, če znaša škoda več nego četrtno letine. Pri tem razločuje zakon dve vrsti škode: pri sledečih taksativno naštetih elementarnih nezgodah, namreč **ognju, vodi, toči, poljskih miših, rastiški uši in kobilicah** se zakon ne ozira na površino prizadetega zemljišča. V teh primerih se davek lahko odpiše tudi za posamezne parcele, ki jih je zadela nezgoda in na katerih znaša škoda več nego četrtno letine; prijaviti pa mora škodo davčni zavezanec, torej posestnik oz. lastnik dotične parcele ali njegov pooblaščenec tekom 8 dni potem, ko je škodo opazil. V primerih drugih elementarnih nezgod, n. pr. mraz, vihar, orkan, velika suša itd. je pa mogoče odpisati davek le, če je taka nezgoda zadela cele pokrajine in ne samo posamezne parcele. Pa tudi v tem primeru mora znati poškodba več nego četrtno letine na vsaki poškodovani parceli v dotični pokrajini. Pripomniti je, da ostajata tako zakon kakor uredba dolžna označbo pokrajine. V teh primerih vložijo prijavo škode ali oškodovani davčni zavezanci skupno ali pa tudi občinsko oblastvo (županstvo).

Vse prijave se morajo vlagati ustno na zapisnik ali pismeno (po pošti) pri pristojni katastrski upravi ali pa tudi davčni upravi, ki jih potem odstopi katastrski upravi. Po osemdnevnem roku se sprejemajo prijave le v izjemnih, posebnega ozira vrednih primerih, pa tudi le, če se še da ugotoviti velikost prizadete škode.

Za slučaj, da povzroči elementarna nezgoda zemljišča za dlje nego eno leto nesposobna za kmetijstvo (zasutje s kamenjem, peskom itd.), se oprostijo

dotična zemljišča davka na dohodek od zemljišč za dobo, ki jo določi minister za finance (§ 11. davč. zak.), docim velja odpis davka, o katerem govori zgoraj navedena uredba, le za eno leto.

Dr. F. S. M.

Zatiranje sadnih škodljivcev in bolezni ter škropljenje drevja.

Komaj začne spomladi sadno drevje brsteti, že mu preti mnogo nevarnih škodljivcev, ki so se preko zime v zavetju skrivali po vejah in deblu, pod skorjo in lubjem. Najbolj nevarni so majhni živalski škodljivci, še nevarnejše pa s prostim očesom nevidne rastlinske bolezni. Razmnoževanje teh sovražnikov je vedno večje, tako da je ponekod že ogrožen obstoj sadnih nasadov.

Med živalske škodljivce najnižje vrste prištevamo krvavo uš, listne uši, kaparje, razne hrošče, rilčkarje in njih ličinke (cvetoder), gosence majhnih dnevnih in nočnih metuljev, med katerimi je jabolčni zavijač (črv) najopasnejši. Najhujši škodljivci so pa glivične bolezni, ki jih s prostim očesom ne vidimo (škrlup, gniloba itd.).

Zoper hrošče navadno nimamo drugega sredstva, nego da jim nastavljamo pasti (papirnate ali slamnate pasove), kamor se skrivajo, da jih lažje pokončamo, ali pa jih otresemo na podložene rjuhe in potem uničimo.

Mnogo škodljivih žuželk uničimo tudi na ta način, da drevje pobelimo pred zimo z zmesjo apna, ilovice in arborina, toda ne samo debla, temveč tudi vse debele veje.

Gosenice zatiramo skoraj na enak način, kakor hrošče, to se pravi, da jih pobiramo, ali lovimo na lepljive pasove, zapredke pa uničujemo.

Pri tej priliki ne smemo pozabiti na najbolj zanesljive in zveste pomočnike pri zatiranju sadnih škodljivcev, na naše ptice pevke. Zato moramo skrbeti zanje, zlasti pozimi, in sicer s tem, da jih krmimo in jim nastavljamo primerne umetne valilnice.

Da pa uničimo zagotovo vse škodljivce in bolezni v vejevju drevja, moramo pričeti s škropljenjem sadnega drevja. K temu delu smo naravnost

Čitajte in shranjujte „Kmetovalca“!

Našim kmetovalcem!

Našim poljedelcem!

Naročila za semenski krompir. Ker je krompir zadnje letine v marsikaterih krajih Slovenije neprimeren za seme, ga želijo kmetovalci premeniti. Družba jim hoče ustreči ter bo dobavila s Tirolskega nekaj vagonov krompirja vrste „Alma“, ki se v naših zemljah prav dobro sponasa. Skušala bo pa tudi dobiti nekaj domačega, zdravega „Oneida“ iz Stajerske.

Inozemski „Alma“ bo seveda dražji in bo stal več kot 1.50 Din za kg ter bo došel šele v aprilu, ker je prej uvoz navezan na carino; domači bo pa cenejši in se ga bo dobilo že prej.

Načelnštva podružnic naj zberejo naročila **do 20. februarja** in naj zahtevajo za vsak kg po 1 Din are.

Na poznejša naročila se ne bo mogoče ozirati.

Kmetijska družba.

Priprava za spomlad. Sedaj je čas, da preudarimo, koliko in kakšnega semena je treba za spomladno setev, pravtako tudi koliko bo treba umetnih gnojil in katere vrste, da jih pravočasno, najbolje že sedaj naročimo, in da ne pridemo pozneje v zadrego in večje stroške. Domača semena je skrbno pripraviti in odbrati. Deteljna in travna semena je najbolje skupno naročiti. Odločimo se tudi za gnojilne in setvene poskuse ter pripravimo potrebni prostor za to.

Našim živinorejcem!

Vso potrebno skrb je obračati na krmljenje živine. Skrbeti je po eni strani, da bomo izhajali, po drugi pa, da bomo po potrebi segli po močnih krmilih,

v kolikor se da to z ozirom na rentabilnost takega krmljenja upravičiti. Ob slabi klaji si moramo pomagati s priboljški (močnimi krmili) in z rednim poklanjanjem soli in če treba tudi s klajnim apnom. Zaradi lanske suše je krma sploh bolj revna na apnu.

Našim vinogradnikom!

Umetna gnojila za vinograde. Med umetnimi gnojili se je v zadnjih letih obnesel tudi „nitrofoskal“ za gnojenje vinogradov. Zeleti je, da se delajo v tem pogledu nadaljnji poskusi s tem gnojilom in da nam vinogradniki o tozadevnih uspešnih poročajo. Opozorjamo obenem tudi na današnji članek „Gnojenje vinogradov“.

Naročila za modro galico. Kmetijska družba je sklenila nakup modre galice, kolikor je potrebuje za svoje ude. Ceno bo določila pozneje, ker še ne ve, ako bo uvozna carina, ki znaša 1.32 Din za kg, ukinjena. Prošnja za to je že vložena.

Ker je letošna cena galici na svetovnem trgu vsled draginje bakra znatno višja nego lani, je na trgu malo blaga. Cene gredo pa še vedno kvišku.

Družba bo oddala galico **po čim nižji ceni** tistim svojim udom in podružnicam, ki prijavijo svoja naročila nanjo najkeseje

do konci februarja t. l.

Kdor se bo pa pozneje priglasi, jo bo moral plačati po dnevni ceni, ki bo precej višja. Pri naročilu je za vsak kg plačati **2 Din are.**

Načelnštva podružnic se pozivljajo, da nemudoma to razglasijo, zberejo naročila ter jih do gorjenega roka pošljejo družbi.

Kmetijska družba.

prisiljeni, ker brez škropljenja sadnega drevja ne bomo nikdar pridelali prvovrstnega sadja.

Naj bo pa škodljivci ta ali oni, glavno je, **da ga zatiramo v jeseni odnosno pozimi, preden drevje odžene.** Zimsko zatiranje sadnih škodljivcev je najvažnejše delo, ki ga mora sadjar vsako leto izvršiti. Poskusi so pokazali, da se vsled škropljenja sadnega drevja pozimi, n. pr. z arborinom, doseže za $\frac{1}{5}$ boljše pridelke, kakor pa brez škropljenja. Kaj to pomeni, si lahko vsakdo predstavlja.

Sredstva za škropljenje sadnega drevja.

Vsako sredstvo, ki ga uporabljamo za škropljenje sadnega drevja, mora biti preizkušeno, da je učinkovito in da zatira škodljivce, ne da bi škodovalo drevju. Važno je tudi, da sredstvo ne ogroža zdravja ljudi in živali in da ni predrago. Resnica je tudi, da do dandanes še nismo dobili obče učinkovitega sredstva, ki bi bilo zoper vse številne škodljivce in bolezni uporabljivo, zato naj naštejemo nekaj najbolj znanih in najboljših sredstev, ki jih danes uporabljamo v sadjarstvu.

(Dalje prih.)

Gnojenje vinogradov.

Vinogradništvo je v naši državi ena glavnih panog. Imamo celo kraje, kjer daje trta edini zaslužek kmetovalcu. Zaraditega žrtvuje vinogradnik mnogo dela in skrbi, pa tudi materijelnih sredstev, samo da si s tem zagotovi pridelek svojega vinograda.

Vinske cene so padle, davki in stroški pridelovanja so pa vsako leto večji. Zato se mora vinogradnik potruditi, da pridelava več mošta, in tudi boljšega mošta, da ga lažje in dražje proda. Samo tedaj, če ima mošt več sladkorja, more računati na boljšo ceno pri vinu.

Da pa to doseže, mora poleg drugega tudi trte pravilno gnojiti. Pravilno in zadostno gnojenje vinograda je imelo vedno uspeh, in denar, ki smo ga za to potrošili, se je vedno dobro obrestoval.

Z gnojenjem je dajati trti **kalij, fosforno kislino, dušik in apno.** Koliko teh hranilnih snovi odvzame trta zemlji v enem letu na **1 oralu**, nam kažejo po prof. dr. Pavel Wagnerju iz Darmstadta sledeče količine:

86 kg čistega kalija (215 kg 40% kalijeve soli)
46 kg dušika

Slika 3. in 4. Uspeh gnojilnega poskusa pri žlahtnini v Ljutomeru na oralu:

KPN = S polnim gnojenjem: O = brez gnojenja

150 kg 40% kalijeve soli
175 kg superfosfata
175 kg apnenega dušika

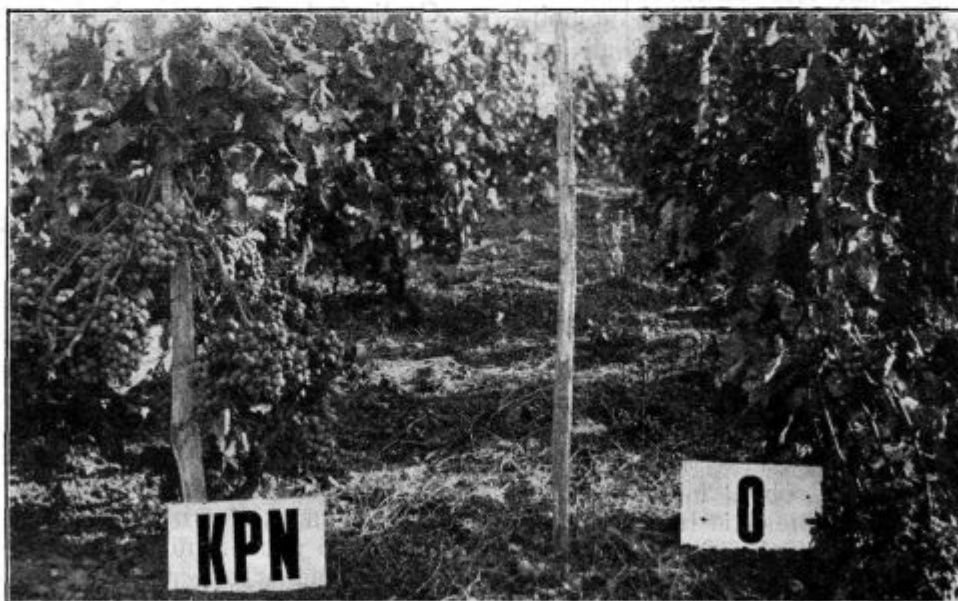
Pridelek: 3380 kg grozdja

2620 kg grozdja.

26 kg fosforne kisline.

Iz tega vidimo, da potrebuje trta primeroma največ kalija.

nograd gnojiti s hlevskim gnojem. V drugih letih je pa primoran gnojiti z umetnimi gnojili, ako naj računa na primeren uspeh.

Slika 5. Uspeh gnojilnega poskusa pri šiponu v Ljutomeru na oralu:

KPN = S polnim gnojenjem: O = brez gnojenja

175 kg 40% kalijeve soli
230 kg superfosfata
175 kg apnenega dušika

Pridelek: 3205 kg grozdja

2580 kg grozdja.

V krajih, kjer je vinogradništvo zelo razvito, navadno primanjkuje živinske krme. Posledica tega je, da primanjkuje tudi hlevskega gnoja in da zamore vinogradnik kvečjemu vsako četrto leto vi-

Za en oral bi se moralo porabiti letno sledeče količine umetnih gnojil:

150—200 kg 40% kalijeve soli
170—250 kg superfosfata

80—100 kg apnenega dušika.

Tu navedene manjše količine uporabljamo, če isto leto gnojimo tudi s hlevskim gnojem in če imamo vinograd z dobro ilovnato zemljo. Večje količine pa je trositi v onih letih, ko nismo gnojili s hlevskim gnojem in če je zemlja vinograda peščena ali lapor-nasta ali sploh bolj lahka.

Priporočljivo je, da 40% kalijevo sol zmešamo z apnenim dušikom in jo jeseni ali zgodaj spomladi med vrstami raztrosimo in plitko zaorjemo. Superfosfat je pa najbolje posipati šele spomladi. Meseca aprila dodajmo na oral še 40—50 kg čilskega solitra in ko začno trte cvesti, še enkrat isto količino čilskega solitra, katere pa ni zakopati.

S pomočjo **kalija** izdeluje trta sladkor in skrob. Ako trti primanjkuje kalija, ostane grozdje kišlo. Kalij pospešuje rast listja in hitrejše dozorevanje grozdja. Trte, ki imajo dovoljno kalijeve hrane, so krepko razvite, kar je predpogoj za večji pridelek.

Fosforna kislina deluje skupno s kalijem na hitrejšo rast stebela in listja, pospešuje dozorevanje in vpliva ugodno na popolnejši razvoj grozdja.

Dušik proizvaja beljakovine, pospešuje rast grozdja in pomnožuje pridelek.

Apno izboljšuje zemljo, če ji primanjkuje apna. Pri novih nasadih je treba večjih količin apna, približno 20—40 metrskih centov na en hektar (15 orlov), ki ga je dati pred rigolanjem. Pozneje zadostuje, če dodamo vsakih 8—10 let po 10 metrskih centov zmlatega ogljikovo-kislega apna (ali laporja) na en hektar ali 5—7 na oral.

Te hranilne snovi dajemo v sledeči obliki:

1. **Kalij** dajemo v obliki 40% kalijeve soli. To gnojilo, ki je pri nas najbolj razširjeno in najbolj znano, trosimo v jeseni, kmalu po trgatvi ali pa zgodaj spomladi, in sicer na široko med vrstami. Najbolje je, če jo poprej zmešamo z navedeno količino apnenega dušika in jo po posipanju plitvo zakopljemo.

Na kaliju revni zemlji — in take je veliko v Sloveniji — prvo leto po gnojenju trta ne rodi še veliko, pač pa se okrepi ta les in listje, in to je pravilno, ker se mora najprej trta kot taka popraviti. V drugem in tretjem letu gnojenja pa dosežemo zaželjeni pridelek.

Mnenje, da vsebuje težka zemlja dovolj kalija in da zaradi tega ni treba gnojiti s kalijevo soljo, je napačno. Preizkušnja take zemlje na gospodarski fakulteti v Zagrebu je dognala, da se kalij v težki zemlji nahaja v neraztopljeni obliki in da ga trta sploh ne more uporabiti, zaradi tega je tudi pri težki zemlji treba, če želimo večji in boljši pridelek, da gnojimo z lahko raztopljivo 40% kalijevo soljo.

2. **Fosforno kislino** uporabljamo v obliki superfosfata, katerega v februarju ali marcu posipamo in na to vinograd okonliemo.

3. **Z dušikom** je treba istotako kot s kalijem izdatno gnojiti. Za naše razmere je apneni dušik najprimernejše jesensko gnojilo. Apneni dušik kaže pomešati s 40% kalijevo soljo in v jeseni podkopati, da se gnojilo takoj zmeša z zemljo.

Ta način gnojenja s katerim damo trti vse tri hranilne snovi, imenujemo „**polno gnojenje**“.

Kakor pri drugih rastlinah, dosežemo tudi pri trti dovoljne uspehe in dobra vina le s polnim gnojenjem.

Številni poskusi v zadnjih letih, ki so bili izvedeni s polnim gnojenjem, so pokazali izborne uspehe in se je za umetna gnojila izdani denar dobro obrestoval, ponekod tudi s 149%. Iz tega lahko sklepamo, da je zemlja najboljša hranilnica in da noben denarni zavod ne plača tako visokih obresti, kakor dobro obdelan in gnojen vinograd.

Pravilno gnojen vinograd se tudi najbolj upira raznim škodljivcem. Zdrava trta je zelo odporna, slaba in bolna trta se pa ne more uspešno braniti.

Vsa navedena gnojila uporabljamo vsako zase. Dobe se pa tudi že mešana gnojila. Ako nabavljamo mešana gnojila, moramo zahtevati, da nam prodajalec jamči, da vsebuje mešano gnojilo v resnici toliko hranilni snovi, kolikor jih trta potrebuje.

O naročevanju sadnih dreves.

(Piše Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.)

Vsako seme moramo očistiti in odbrati, ker le močno in zdravo seme je močno kalivo. Ako presajamo rastline ali drevesa, ne bomo sadili slaba, temveč le močna in lepo vkoreninjena, le dobro vzgojena in lepo razvita. Če izbiramo za pleme prasicice ali teleta, bomo določili le najboljše živali, ker le od takih mladičev smemo pričakovati lepo in dobro živino. Nai ne bo prva vzgoja zanemarjena pri nobenem bitiu. Po tem načelu morajo biti vzgojena tudi sadna drevesa, ki jih sadimo na stalno mesto. Kupujmo oz. naročujmo taka drevesa pri izkušenih in znanih drevesničarjih!

Cepljena drevesa naj ne bodo starejša kakor tri, kvečjemu štiri leta. Po 5 do 6 let stara ne kupujmo, ker taka drevesa niso imela prave vzgoje.

Ako sadimo divjake na stalno mesto, da jih pozneje požlahtnimo v krono, kupujmo jih iz dobro oskrbovane drevesnice, ne pa, da bi jih izkopavali v gozdu.

Ne trdim, da ne bi vzgojili iz takega samoraslega divjaka, ki smo ga izkopali v gozdu, drevesa, ali pomisliti je, da traja predolgo časa, preden pridemo do zaželenega cilja. To pa zaradi tega, ker drevesce ni imelo nobene prave vzgoje ter je životarilo, kakor mu je določevala mati narava. Nima potrebnih korenin-sesalk; posajen na stalno mesto potrebuje več let, preden se dobro vkorenini. Njegova rast je ravno taka, kakor če kupim mršavo tele ali prase. Če je v prvi mladosti zanemarjeno, ne morem izrediti takega živinčeta, kakor iz mladiča, ki je bil pravilno vzgojen. Zato poudarjam še enkrat, da prve vzgoje, ki je bila zanemarjena, pa najsibo pri trsu, drevesu ali živinčetu, ne nadomestimo nikoli več.

Kadar naročujemo sadna drevesa, naročimo le take sorte, ki so za naše kraje, za našo zemljo, lego in podnebje pripravne, ker drugače je denar zavržen. Zahtevajmo vsakokrat, da se nam pošlje le prvovrstno blago, to je, da so drevesa dobro vkoreninjena, da imajo lepo, močno deblo in lepo razvito krono. Naj nam pa tudi prodajalec drevesa dobro zavije (zapoka), da ne dobimo poškodovanih dreves z vsušeni koreninami. Ako se nam drevesa določijo v pozni jeseni, zahtevajmo, da se korenine zadelajo (založijo) na gosto s suhim mahom. V mokrem mahu bi nam v mrzlem vremenu lahko pozeble. Za spo-

mladansko pošiljatev pa se naj korenine izdelajo z mokrim mahom, ker imamo v spomladi od dne do dne toplejše dneve in bi se nam vsled solčne toplote znale nežne koreninice preveč osušiti.

Obenem pa moramo pri takih naročilih odločno zahtevati, naj se pri izkopavanju dreves strogo pazi, da se korenine ne začesejo in da se drobne korenine ohranijo nepoškodovane. Navesti je tudi pri naročilu, da takih dreves, ki imajo namesto korenin le par debelih, navpično obrnjenih roglav, nikakor ne prevzamemo. Pomniti je, da ima vsako drevo svojo življensko moč v koreninah. Pošiljatelj pa mora tudi izrecno v vozni list postaviti: sadna drevesa, žive rastline! To je potrebno, da na železnici drevesa nujno odpremljajo in ž njimi drugače ravnajo kakor če bi imeli nakladati premog ali drva. Prepis naročila si vsakokrat shrani, če bi prišlo slučajno do kake tožbe, da veš, kako si izvršil naročilo.

Kupovati drevesa je najbolje v čim bližjem kraju. Ako je drevesce v enem dnevu izkopano in posajeno isti ali drugi dan, skoraj ne čuti, da je presajeno. Na sejnih drevesa kupovati je nevarno, posebno, če jih prodajalec vozi od sejma do sejma. Nazadnje dobiš drevo z osušenimi koreninami, kaj pa nastane iz takega drevesa, si lahko predstavljaš.

Treba je torej previdnosti!

Strokovno delovanje med kmetiskim ljudstvom.

Da se naši gospodarji pouče, koliko strokovnega dela je izvršila naša družba v l. 1927., hočemo iz poročila o delovanju prinašati najvažnejše podatke. Tako je bilo strokovno delovanje potom **kmetijsko-potovalnega pouka** po deželi v tem letu izredno živahno. Družba ni priredila samo kmetijskih tečajev pri podružnicah, ampak tudi številna predavanja, ki so imela namen, poučiti naše kmetovalce o vseh važnih kmetijskih delih in o izboljšanju kmetijstva. Razentega je pozvala odbornike podružnic na sestanke, da jih seznanj z njih dolžnostmi in z delovanjem v korist udov in kmetovalcev posameznega okoliša ter v povzdigo podružnice kot take.

Takih sestankov podružničnih odbornikov je bilo 14, in sicer v krajih: Črnomelj, Rakek, Semič, Metlika, Novo mesto, Kostanjevica, Krško, Brežice, Maribor, Ormož, Središče, Kostrivnica, Trebnje in Škofja Loka. Na teh je bilo zastopanih 130 podružnic, ki se jim je na drobno razložilo pomen Kmetijske družbe kot take, namen in delovanje podružnic in se jim je začrtala pot, kako morajo nastopati, da dosežejo čim večji uspeh in ugled svojih podružnic.

Še večji uspeh so dosegli **kmetijski tečaji**, ki so trajali 2 do 3 dni. Za vsak tečaj se je moralo priglasiti najmanj 20 udeležnikov. Na njih so se obravnavale navadno po dve za dotični kraj najvažnejši panogi kmetijstva, da se na ta način vzpodbudi kmetovalce za izboljšanje njih gospodarstva. Takih kmetijskih tečajev je bilo 28, in sicer: v ljubljanski oblasti 14 in v mariborski oblasti 14. V ljubljanski oblasti so se vršili ti tečaji v sledečih krajih: Št. Janž na Dolenjskem, Zakot pri Brežicah, Horjul, Trbovlje,

Dovje, Duplje, Hotederšica, Št. Vid pri Stični, Studenice pri Krškem, Št. Peter pri Novem mestu, Bohinjska Bistrica, Vranja peč, Št. Jošt nad Vrhniko in Višnja gora; v mariborski oblasti pa: Sv. Križ pri Rogatcu, Veržej, Radoslavci, Slovenjgradec, Sv. Marko pri Ptuj, Šmarjeta ob Pesnici, Sv. Marjeta pri Moškanjih, Sv. Jurij v Slov. goricah, Prevalje, Ivanjkovci, Št. Jurij v Slov. goricah, Križevci pri Ljutomeru, Št. Peter v Savinjski dolini, Št. Jurij ob Ščavnici. Prošenj podružnic za te tečaje je bilo mnogo, ni bilo pa mogoče vsem ustreči, ker so sredstva za njih prireditve pošla.

Razen teh tečajev so se vršila tudi **kmetijska predavanja** pri podružnicah, navadno ob nedeljah in praznikih, pri katerih je bila udeležba povečini zadovoljiva. Taka predavanja so bila pri sledečih podružnicah: Polhov gradec, Vnanje gorice, Duplje pri Trziču, Ribče-Hotič, Tomišelj, Sora, Bučičovci, Studenec pri Krškem, Št. Jernej, Javor, Ponikve, Sromlje, Gorenji Logatec, Loče pri Polčnanah, Horjul, Št. Jošt nad Vrhniko, Log pri Brezovici, Št. Jurij pod Kumom, Zagorje ob Savi, Št. Vid nad Ljubljano, Trebnje, Braslovče, Letuš in Sv. gora pri Litiji. Vseh predavanj je bilo 24, ki so bila večinoma v šolah po jutranji maši, ko se zbere največ posestnikov.

Družba sama ni mogla vseh teh predavanj in tečajev prirediti z lastnimi uslužbenci, temveč je morala za to naprositi še strokovnjake oblastne uprave in kmetijskih šol. Vseh strokovnjakov, ki so vršili to poučno delo v okvirju Kmetijske družbe, je bilo 17, in sicer: 3 družbeni, 10 sreskih kmetijskih referentov in oblastnih nastavlencev ter 3 strokovni učitelji na kmet šolah.

Iz tega kratkega poročila se vidi, kako je Kmetijska družba razvila strokovni pouk med kmetiskim ljudstvom po deželi. Strokovna izobrazba našega kmeta je pač prvi nogoj, da se zviša kmetijska produkcija in s tem omogoči izboljšanje našega kmetijskega gospodarstva.

Pravilnik

o podeljevanju podpor za povzdigo travništva v mariborski oblasti.

Da se povzdigne produkcija travnikov, namerava oblastni odbor mariborske oblasti **dajati podpore**, dokler bodo zadostovala sredstva, predvidena v proračunu, sledečim prsilcem:

1. **Kmetijskim** organizacijam za nabavo novih travniških bran, skarifikatorjev, težkih valjarjev — 50% nabavne cene.

2. V svrhu melioracij skupaj ležečih kompleksov **vodnim zadrugam ali pa posameznikom**, ki nameravajo na teh površinah urediti moderne travnike: 50% za drenažne cevi in material za betonske izlove, 50% za travna semena, apno in umetna gnojila. Popolnoma brezplačno pa dati na razpolago strokovnjake, ki bodo izdelali načrte in vodili celo melioracijo. Plačati tudi izkušenega preddelavca.

3. Posameznikom ali pa skupinam, ki imajo travnike osušene, pa hočejo iste preorati in potem urediti umetne stalne travnike, dati 50% za semena, apno in umetna gnojila, zastoni

Čitajte in shranjujte „Kmetovalca“!

pa strokovna navodila na licu mesta in kemično analizo zemlje.

4. Za setev lucerne posameznikom: 25% kupne cene lucernega semena ter njene mešanice in zastoj strokovna navodila.

Prošnje, opremljene s potrdilom županstva dotične občine in 5 Din kolekom, je pošiljati oblastnemu odboru, kmetijski oddelek v Mariboru.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 2. Čital sem v knjižici „Navodilo za zatiranje predenice“, da uničimo ostanke te zajedalke, če polijemo okužena in pokošena mesta z raztopino zelene galice. Drugod se čita, da se v to svrhu rabi tudi kajnit. Ali tudi kaljeva sol uniči predenico? (V. S. v Pr.)

Odgovor: Tudi s kaljevo soljo uničimo predenico na okuženih in pokošenih mestih, če jo raztopimo v vodi, 1 kg v 10 litrih vode, in s to raztopino polijemo dotični prostor. Ta tekočina bo v začetku požgala vse, predenico kakortudi deteljo, toda slednja bo že po nekoliko dnevih začela ponovno odganjati. Imamo pa še druga sredstva, ki so primerna za to delo. Tako je čilski soliter, ki v enako gosti raztopini ravnotako uniči predenico. Tudi raztopina žveplene kisline (1 del na 200—300 delov vode) jo zamori, toda pri tem tudi deteljo. V splošnem je torej bolje rabiti sredstva, ki obenem gnojijo in ne uničijo detelje, kakor so kaljeva sol ali kajnit, ali pa čilski soliter. L.

Vprašanje 3. Letos splošno tožijo posestniki, da je krompir podvržen gnilobi. Priporočalo pa se je semenski krompir namakati v raztopini modre galice, da ga obvarujemo boleznih, t. j. plesnobe in gnilobe. Ali se je obneslo namakanje semenskega krompirja proti plesni in gnilobi? (V. S. v P.)

Odgovor: Namakanje semenskega krompirja v raztopini modre galice ima namen uničiti tiste bolezenske kali, ki so na krompirjevi kožici. Take kali so od plesnobe in peronospore, ki se pozneje širijo v deblo in pridejo v liste. Protij gnilobi, ki je navadno v notranjosti krompirja, pa tako namakanje ne koristi, kajti strupeno sredstvo ne more doseči bolezenskih kali gnilobe. Borba proti gnilobi krompirja obstoja v tem, da sadimo vedno le popolnoma zdravo gomolje; da krompir večkrat premenjamo; da vzamemo krompir za seme po možnosti s suhih peščenih tal; da par let opustimo saditev krompirja na njivah, na katerih smo pridelali gnil krompir in da gnojimo krompirju močno s kalcijem in fosforno kislino. L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Kostrivnici je zborovala 30. decembra 1928. Od 35 udov je bilo 10 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je poteklo 10 let, odkar se je podružnica ustanovila. Poročevalec se spominja posebno delovanja ustanovitelja Kupnika, ki je mnogo dobrega storil za napredek kmetijstva. Podružnica je priskrbovala v teh letih zlasti gospodarske potrebščine. V zadnjih 3 letih je izdala za umetna gnojila in druge potrebščine 145.493 Din. Računski zaključek izkazuje 108.852 Din denarnega prometa. Sklenilo se je, razdeliti med člane za spomin na 10 letnico po 1 jabolčno drevo. G. Kupniku se izroči v priznanje častna diploma. Sprejel se je tudi predlog, da se zaprosi pri oblastnem odboru podpora za nakup dveh sadnih škropilnic sestave „Unikum“. Sklenilo

se je slednjič, da se priredi dvoje predavanj, iz živinoreje in sadjarstva.

Kmetijska podružnica v Adlešičih je zborovala 30. decembra 1928. Od 29 udov je bilo 15 navzočih. Računski zaključek izkazuje 835 Din dohodkov in 462 Din stroškov. V odbor so bili izvoljeni Niko Adlešič načelnikom, Jur. Požek, Niko Králj, Iv. Grabrijan in Mate Petek pa odbornikom.

KMETIJSKO - ŠOLSKI VESTNIK.

Tečaj za sadjarske pomočnike (oskrbovalce sadnega drevoja) se vrši letos na oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Namen tečaja je, izobraziti ne prestare moške delovne moči v vseh najvažnejših sadjarskih opravilih v drevsnici in sadovnjaku, n. pr. pri vzgoji, sajenju, oskrbi, čiščenju, trebljenju, pomlajenju, precepljanju in gnojenju sadnega drevoja, pri zatiranju škodljivcev in boleznih ter pri najvažnejših načinih sadne uporabe. — Tečaj traja 5 tednov in se vrši v treh razdobjih: a) 3 tedne spomladi, od 4. do 23. marca; b) 1 teden poletni, od 10. do 15. junija, in c) 1 teden v jeseni, od 23. do 28. septembra. — Udeleženci dobe hrano in stanovanje na zavodu brezplačno. Ob zaključku tečaja delajo praktičen izpit in prejmejo spričevalo, ki jih usposoblja za izvrševanje raznih sadjarskih opravil pri lastnikih drevsnic in sadovnjakov proti primerni nagradi. Prosilci iz mariborske oblasti, stari najmanj 18 let, naj pošljejo pravilno kolekovane prošnje (kolek 5 Din) najkasneje do 22. februarja t. l. podpisnemu ravnateljstvu. Prošnji je priložiti krstni list, domovnico, spričevalo o mravnosti in poslednje šolsko spričevalo. — **Ravnateljstvo oblastne vinarske in sadjarske šole v Mariboru.**

Dvodnevni kletarski tečaj se vrši 1. in 2. marca t. l. na oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja dnevno od 8.—12. in 14.—18. ure. Potrebni, ki izkažejo to s potrdilom pristojnega občinskega urada, dobe prispevek za hrano in prenočišče. — Zanimanci, ki se žele tečaja udeležiti, naj javijo to z dopisnico najkasneje do 25. februarja ravnateljstvu šole.

Gospodinjska šola v Šmihelu pri Novem mestu razpisuje poletni gospodinjski tečaj, ki bo pričel 4. marca 1929. in bo trajal pet mesecev. V tečaj se sprejemajo notranje in vnanje goienke. Prošnje za sprejem je vložiti najpozneje do 15. februarja t. l. pri vodstvu gospodinjske šole v Šmihelu, p. Novo mesto, kjer se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila. Prošnji, ki je kolka prosta, se priloži krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

NEDELJSKA PREDAVANJA IN TECAJI.

Podružnica Kmet. družbe v Novem mestu priredi v mesecu februarju 4 kmetijska predavanja. Prvo predavanje se bo vršilo v osnovni šoli 3. februarja ob devetih dopoldne, in sicer „o obdelovanju zemlje in gnojenju z umetnimi gnojili“. V naslednjih nedeljah bo po eno predavanje iz živinoreje, sadjarstva in vinogradništva. Članstvo se vabi, da se predavanj udeleži v obilnem številu. — **Odbor podružnice.**

GOSPODARSKE STVARI.

Razstava perutnine in malih živali v Ljubljani se ima prirediti ob letošnjem velesejmu pričetkom meseca junija. Opozarjamo na to vse naše rejce in ljubitelje perutnine in malih živali širom Slovenije, da se začnejo že sedaj pripravljati na to važno prireditvev. Poleg perutnine se imajo razstaviti

tudi jajca domačih in tujih pasem, da se bo spoznala različna vrednost tega blaga za domačo uporabo in za trgovino. Podrobna določila prinesemo prihodnjič.

Vinski vzorčni sejm priredi podružnica Vinarskega društva za Belokrajino s sedežem v **Metliki**. Ta sejm se bo vršil v sredo, 27. februarja 1929. pri Treh Farah, žel. post. Rosalnice pri Metliki. Na razpolago bodo najboljša-bela in črna vina. Interesenti se vljudno vabijo.

Vinski sejm v Novem mestu. S sodelovanjem „Vinarskega društva“ in „Podružnice Kmetijske družbe“ v Novem mestu se bo dne 4. marca ob 10. uri dopoldne v prostoru kavarne „Splihal“ vršil vinski sejm za vina s Trške gore in sosednjih goric novomeškega okraja. Vinogradniki se opozarjajo, da do tega časa svoja vina pretočijo in učistijo, da se lahko vinskega sejma udeležijo. Prijave sprejema podružnica Kmetijske družbe v Novem mestu. — Nadaljnja navodila bodo pravočasno sledila. — **Odbor.**

III. velika oblastna vinska razstava in sejm v Ptuju. Lanska, kakortudi predlanska vinska razstava v Ptuju, je gotovo vsem posetnikom in razstavljalcem še v dobrem spominu. Splošni želji ustrezajoč, se priredi v Ptuju letos zopet vinsko razstavo z vinskim sejmom za vso mariborsko oblast, in sicer v dneh 3., 4. in 5. marca t. l. — Vsakdo lahko razstavi brezplačno poljubne vrste vina, pridelanega v mariborski oblasti, izvzemši šmarnice. Kdor želi razstaviti, naj javi to razstavnemu odboru najkasneje do 10. februarja, da se ga lahko uvrsti še v katalog. Navede naj: ime, bivališče, pošto, nakladno postajo, vrsto vina, letnik, vinski vrh, za prodajo namenjeno količino in ceno. Prijavi je priložiti kavicijo 10 Din, ki se vrne, ako bo prijavljeno vino razstavljeno. Od vsake vrste je razstaviti 5 normalnih buteljk ali 4 litre. **Vino mora biti najkasneje do 25. februarja oddano v kleti Društvenega doma.** Razstavi se lahko tudi vino, ki ni na prodaj. Prazne buteljke se lastnikom vrnejo, vina se ne plača. Kdor buteljk nima, jih dobi na posodo. Za odlična vina so namenjena odlikovanja.

KMETIJSKE NOVICE.

Novi naslov samoupravnih oblasti. Kakor je znano, je vlada razpustila oblastne odbore in na njih mesto postavila oblastne komisarje. Odslej je torej vse prošnje in vloge na samoupravne oblasti nasloviti tako-le: „**Komisar oblastne samouprave, oblasti ljubljanske v Ljubljani**“, oziroma „**oblasti mariborske v Mariboru**“.

Viničarski in sadjarski tečaj. V svrhu temeljite praktične izobrazbe v vinarstvu in sadjarstvu se priredita od 1. marca do 1. decembra 1929. dva devetmesečna tečaja pri oblastnih trsnicah in drevesnicah: v Pekrah, p. Limbuš pri Mariboru, in v Kapeli, p. Slatina-Radenci. — V vsak tečaj se sprejme po 10 mladeničev. — Pouk je v prvi vrsti teoretičen, v kolikor je to za boljše razumevanje vsakega posameznega opravila v vinogradu, v trsnici, v sadonosniku, v drevesnici in v vinski kleti neobhodno potrebno. — Gojenci dobe prosto stanovanje, brezplačno kmetško hrano in mesečno po 100 Din za nabavo manjših potrebščin. — V tečaj se sprejmejo viničarski in kmetijski mladeniči iz mariborske oblasti, ki so stari najmanj 16 let, dovolj razviti in močni za opravljanje vseh opravil v vinarstvu in sadjarstvu. — Prošnjam za sprejem, kolekovanim z 20 Din in 5 Din je priložiti: 1. krstni list, 2. zdravniško spričevalo, 3. navrstveno spričevalo, 4. izjavo staršev, da puste prosilca 9 mesecev nepretrgoma v tečaju, in 5. odpustnico osnovne šole. — Tako opremljeno prošnjo naj prosilci osebno izroče upravitelju oblastne trsnice in drevesnice v Pekrah ali v Kapeli, kjer žele obiskovati tečaj, najkasneje do 10. februarja 1929. O sprejemu v tečaj bodo prosilci takoj

po 20. februarju 1929. obveščeni. Tečajniki dobe ob zaključku tečaja spričevala o doseženi sposobnosti za opravila v vinarstvu in sadjarstvu.

KNJIŽEVNOST.

Hmeljarstvo. Inž. agr. Vinko Sadar, profesor na vinarski in sadjarski srednji šoli v Bukovem pri Negotinu, je spisal po različnih virih to najnovejše delo naše strokovne literature, ki obsega 160 strani in šteje 93 slik. Z veliko marljivostjo in natančnostjo je sestavil to lepo delo, tako da smo mu lahko hvaležni. Nova knjiga bo prav primerna učna knjiga za naše kmetijske šole, pravtako pa tudi za slehernega hmeljarja. Knjiga obdeluje vso potrebno snov v sledečih poglavjih: Zgodovina in statistika hmeljarstva, hmelj kot rastlina, nepravilnosti v razvoju rastline, razne poškodbe, bolezni in škodljivci, kulturo hmelja (zasajanje hmeljnikov, obdelovanje itd.), hmelj kot blago (ocenjevanje in trgovina s hmeljem), pospeševanje hmeljarstva. Kakor nam je knjiga dobrodošla in je izpolnila veliko vrzel, ki smo jo imeli v naši književnosti, tako se vendar ne moremo strinjati z vsemi izvajanj. Kar se tiče zemlje za hmelj (str. 72.), štejejo naši ljudje puhlico med nerodovitne zemlje, ki se od zmrzali radi privzdigujejo. Hmeljevka ali hmeljevina ni za krmo ali nastilj, ampak naj se na licu mesta zapali, da se uničijo razni škodljivci. Mnenje g. inženjerja, da Savinjska dolina zato nima žičnih nasadov, ker razsajajo po njej hudi vetrovi, je pogrešno. Savinjšani jih nimajo, ker se izogibljuje velikim stroškom. Razni škodljivci, ki stanujejo po hmeljnih drogih, pa bodo prisilili hmeljarje do žičnih nasadov. Z oplemenjevanjem in cepljenjem hmeljnih rastlin se zamorejo pečati le učni zavodi in inteligentni ljubitelji hmeljarstva. Najtopleje je pa priporočati selekcijo ali pravilno obiranje hmeljnih sadežev. Originalna je razprava o sušilnici, kakršno izdelujejo v zadnjem času v Dravski dolini in v okolici Maribora. Po našem mnenju je pa Lorberjeva — četudi dražja — bolj priporočljiva za kraje kjer so podani pogoji za uspešno in dobičkanosno hmeljarstvo. Zavreči pa je zaradi nevarnosti pred ognjem preprosto sušenje, opisano na str. 126. in 127. Oprekamo, da bi bili Savinjšani glede hmeljarstva nazadnjaški (str. 152.). Čudno je tudi, da je pisatelj izpustil med hmeljnimi kraji središče hmeljarstva: Žalec. Glede izrazov ne velja hmeljevka za hmeljev drog, ampak za hmeljno trto s panogami in listi. Hmeljevka ali hmeljevina je isto. Za besedo storžek ali glavica je pravilni izraz kobula in za štor korenika. Zdrobljene kobule razpadejo v črepinje, namesto v pleve. Predprodaja naj se glasi prodaja na slepo, napitnina pa likof. Dobrodošel bo vsakemu hmeljarju na koncu knjige dodani ključ po dr. Kirchnerjevi sestavi o določevanju hmeljskih škodljivcev, pogrešamo pa v knjigi navedbo koristnih živali. — Naj bi knjiga, ki jo je natisnila tiskarna Sv. Cirila v Mariboru, našla obilo odjemalcev, ki bi se vestno tudi poprijeli podanih naukov in se po njih ravnali. Knjiga stane trdo vezana 60 Din, mehko vezana pa 50 Din. Toplo jo priporočamo. **Peter Skala.**

DRUŽBENE VESTI.

Preminal je g. Anton Kos, posestnik in blagajnik kmetijske podružnice in posojilnice pri Sv. Primožu nad Muto. Bodi pokojniku blag spomin!

Kazalo za „Kmetovalca“ 1928. se brezplačno dopošlje onim, ki „Kmetovalca“ hranijo ter se za kazalo zglasijo. Naroči se lahko pisмено ali osebno v pisarni Kmetijske družbe, Ljubljana, Turjaški trg 3./I.

Hranite „Kmetovalca“! Vsak ud bi moral hraniti posamezne številke „Kmetovalca“ ter jih ob koncu leta s kazalom

vred vezati v knjigo. Vsak letnik „Kmetovalca“ nudi bogato zbirko koristnih gospodarskih nauk, ki se jih lahko posluži kmetovalec za izboljšanje svojega gospodarstva.

Nabiraine pole udov. Načelnštva tistih podružnic, ki se niso doposlala nabiralnih pol z udnino vred, ponovno opozarjamo, naj nemudoma to store, da se razpošiljanje prihodnje številke „Kmetovalca“ ne bo zavleklo. To številko „Kmetovalca“ in naslednje dobe samo tisti udje, ki so vplačali udnino pri družbi, potom podružnic pa le tedaj, če družba prejme pravočasno njih prispevke.

Reklamacije „Kmetovalca“. Kdor ne prejme pravočasno „Kmetovalca“, četudi je vplačal udnino, naj to nemudoma naznani Kmetijski družbi, da se zamore ugotoviti, kje tiči vzrok. So namreč tudi taki udje, ki so vplačali udnino, „Kmetovalca“ pa vsled kake pomote vse leto ne prejema, a sporoče to šele ob koncu leta. Tedaj ni več mogoče doposlati jim vseh števil, ker se tega lista tiska samo toliko, kolikor je priglašeni naročnikov.

Gospodarske potrebščine. Družbeni udje se nujno naprošajo, da vse gospodarske potrebščine pravočasno naroče ter se pri naročilih ozirajo na objave inseratnega dela „Kmetovalca“. Družba oddaja samo tiste predmete, ki jih objavlja v svojem listu, drugih nima v zalogi. Vsak naročnik naj natančno naznani svoj naslov, ime in priimek, kraj bivališča, pošto in železniško postajo. Ta naslov naj bo označen v pismu, kajti na ovitku se večkrat izgubi.

Samostojni perutninarski odsek Kmetijske družbe v Ljubljani, ki je ob vojni prenehal s svojim delovanjem, se bo zopet obnovil in sklicuje v ta namen sestanek perutninarjev in rejcev malih živali na nedeljo, 3. februarja ob desetih dopoldne v prostorih Kmetijske družbe na Turjaškem trgu št. 3. Stari člani in interesenti se nujno vabijo, da se sestanka udeleže. Na sporedu je: 1. obnovitev samostojnega perutninarskega odseka v zvezi z rejo malih živali, 2. razprava o pravilih, 3. določitev članarine in glasila, 4. slučajnosti.

Živinske soli še ni. V zadnjem času ponuja neka madžarska tvrdka iz Subotice „garantirano bel kajnit“ po dobavni ceni 120 Din za 100 kg pri odjemu celega vagona. Nedvomno je, da se to umetno gnojilo od brezvestnih trgovcev uporablja kot potvorba za živinsko sol. Opozarjamo ponovno vse živinorejce, naj jim ne nasedajo, kajti dandanes ni ne v Sloveniji in tudi ne v drugih pokrajinah naše države take bele živinske soli naprodaj. Kar se v tej obliki oddaja, je samo kajnit. To umetno gnojilo pa stane danes pri Kmetijski družbi po 86 Din za 100 kg in pri vagonskih dobavah še ceneje. Ponudeni „garantirani bel kajnit“ služi torej samo za prodajo kot živinska sol. Takega trgovca je takoj naznani oblastim. Ko bo prava živinska sol dospela v Slovenijo, bo družba takoj opozorila živinorejce nanjo.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

rednega občnega zbora Kmetijske družbe za Slovenijo, 28. decembra 1928, ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

(Dalje.)

2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1927.

To poročilo je bilo doposlano delegatom v tiskani obliki z bilanco in proračunom vred, da ga prouče in podajo o njem svoje mnenje na občnem zboru. V njem je posebno natančno izkazano intenzivno strokovno delovanje družbe in poudarjen velevažen pomen, ki ga ima ta organizacija kot glavna

zastopnica kmetovalcev Slovenije. Poročilo je bilo brez debate soglasno odobreno.

3. Predložitev družbenih računov za l. 1927.

G. predsednik je prečital bilanco, pojasnil iz nje nekatere točke, ki so posebno važne in poudarjal, da ima družba pri svojem blagovnem prometu malo dobička, ker oddaja blago po najnižjih cenah. Na ta način regulira cene na trgu kmetijskih potrebščin, predvsem umetnih gnojil, modre galice, semen, strojev in drugih. To velekoristno delovanje družbe ni pa po volji trgovini, zlasti ne zagrebški, ki je vsa v židovskih rokah, zato skuša naši družbi škodovati, kjer le more.

Ker izvršuje družba zelo obsežno strokovno delo, za katero dobiva le pičle javne podpore, mora vse za to potrebne izdatke kriti iz blagovnega prometa. Tako mora n. pr. doplačevati tudi pri tiskanju „Kmetovalca“, ker od udov vplačana udnina za to nikakor ne zadostuje. Vsled tega je tudi čisti dobiček družbe tako malenkosten in je znašal v l. 1927. le okrog 7300 Din. — Prečital je tudi revizijsko poročilo g. Štiblarja, ki je pregledal vse knjige in računski zaključek ter ga našel v popolnem redu.

Na to je predlagal g. župnik **Piber**, kot pregledovalec računov, naj občni zbor potrdi družbene račune in izda glavnemu odboru absolutorij. Občni zbor je soglasno odobril ta predlog.

5. Obravnava o predlogih glavnega odbora.

a) Resolucija o kmetijskem kreditu.

Družbeni ravnatelj je prečital resolucijo glavnega odbora o kmetijskem kreditu, v kateri izraža družba svoj protest proti sedanji organizaciji kmetijskega kredita in se pridružuje zahtevam združenih organizacij. Ne glede na ta protest, naj pa sklene občni zbor, naj družba zahteva zastopstvo v upravi oblastne zadruge za kmetijski kredit v Zagrebu in naposled, da pooblašča glavni odbor, da najame pri direkciji za kmetijski kredit do 3.000.000 Din poslovnega kredita. To resolucijo je obširno utemeljeval družbeni odbornik, g. ravnatelj **Trček**, in jo priporočal občnemu zboru, z motivacijo, da je potrebno, da dobi družba cenjen kredit, ki ga potrebuje za svoj blagovni promet in za kreditiranje blaga podružnicam.

Delegat in narodni poslanec, g. **Ivan Pucej**, je izrazil svoje pomisleke proti tej resoluciji, v kateri se v prvem delu protestira proti zakonu o kmetijskem kreditu, v drugem delu pa zahteva ugodnosti, ki jih ta zakon nudi. On za svojo osebo odobrava samo prvi del resolucije, ne more se pa strinjati z njenim drugim delom. (Dalje prih.)

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba. Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

V nedeljo, 17. februarja 1929.:

Domžale, ob treh popoldne v občinski pisarni; **Sava** pri **Litiji**, ob treh popoldne pri načelniku, **Sava**, 25; **Središče** ob **Dravi**, ob devetih dopoldne na rotovžu; **Studenec** pri **Krškem**, po prvi sv. maši v šoli na Studencu; **Sv. Gregor**, ob treh popoldne v „Društvenem domu“.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnikova nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren **Mih. Rožanec**.

„Vaš izvrstni „Thürpil“ je proti griži pri teletih tudi v najtežjih slučajih najboljšo zdravilo.“ F. B. veleposestnik v G.

„Thürpil“ se dobiva pri živinozdravnikih in v lekarnah. Zahtevajte pristni „Thürpil“ in odklanjajte nadomestila. Edina tovarna: Cl. Lageman Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik: „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

**Kaiserjeve
prsne
karamele**
s „3 jelkami“

Proti
**kašlju
katarju**

**V LEKARNAH,
DROGERIJAH IN
KJER SO VIDNI
PLAKATI!**

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odelitev in omastitev domače, posebno **klavne živine**. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena; 5 škat. 45 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Vabilo

k 33. občnemu zboru „Posojilnice in hranilnice v Moravčah, r. z. z n. z.“, ki se vrši dne 24. februarja 1929 ob treh popoldne v dvorani Zadruga doma v Moravčah. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobrenje računa za 1928. 4. Slučajnosti. Moravče, dne 23. I. 1929. Načelstvo. 26

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodovska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in šivalni stroji za rodbino in obrt.

Vozna kolesa Styria Dürkopp, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniki zastoj in franko.

**KNJIGOTISK
LITOGRAFIJA
OFFSETTISK
KARTONAŽA**

VSA TISKARSKA IN LITOGRAFICNA DELA V ENI ALI VEČ BARVAH: VIZITNICE, KUVERTE, CENIKE, RACUNE, PLAKATE, TABELE, KNJIGE, SLIKE, AKCIJE, ZADRUŽNE TISKOVINE ITD.

KONKURENČNE CENE!

J. BLASNIKA NASL.
LJUBLJANA, BREG 10-12.

**Najboljše
dušičnato gnojilo,**

ki se vsak čas lahko trosi, hitro in gotovo učinkuje in je prikladno za vse vrste zemlje in vse rastline, je

**čilski
soliter**

Dušičnata hrana je v njem v obliki soliterne kisljine, ki jo rastline takoj uživajo. Vsa pojasnila in knjižice o uporabi tega in drugih umetnih gnojil, o pravilnem obdelovanju zemlje in o oskrbovanju rastlin podaja brezplačno

Poddružnolija proizvajalcev čilskega solitra Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 1./II.

Vabilo

na redni občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice v Ormožu, ki se vrši v četrtek, dne 14. svečana 1929 ob 9. uri popoldne v posojilniški pisarni z dnevnim redom kakor sledi: 1. Članiške zapisnike o lanskem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev bilance za leto 1928. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. — Ako bi in občni zbor ob določeni uri ne bil sklepen, se vrši pol ure kasneje drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40% KALIJEVO SOL

ker le na ta način dosežete največje pridelke in izboljšate zemljo. Potrebno je letno na oral:

Za žita	80—120 kg
detelje, travnike in pašnike	100—150 kg
okopavine, koruzo in trto	120—200 kg
hmelj 	180—250 kg.

Sedaj spomladaj vsak gnoji krompir z 40% kalijevo soljo. Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

AGRIKULTURNI KEMIČNI URAD V ZAGREBU, Račkova ul. 2/II.
40% kalijevo sol si nabavite pri Kmetijski družbi za Slovenijo in njenih podružnicah.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.
Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Krasne tlakove

za veže, kuhinje, cementne cevi, nagrobne spomenike, stopnice, podbole izdeluje Ivan Gostlinčar, cementarna Pešata, pošta Dol pri Ljubljani. 263

Fige, češplje in brinje

za žganjekuho ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo! 252

Samo iz domačega platna se perilo ne trga!

Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da jo stke v domače platno tkalnica „Krosna“ v Ljubljani, Zrinskega c. 6. Tkanje najcenejše! 273

Ekonom

izšolana starejša praktična moč, vsega gospodarstva (zlasti živinoreje in perutinarstva) z delavno družino, želi službo takoli premeniti oz. vzeti v najem, četudi z družabnikom. Cenjene ponudbe služb in posestev ali družabnika je poslati: Upravi „Kmetovalca“ št. 280. 280

Kupujemo zlato, srebro, platin

in plačamo 1 srebrno kromo Din 3.60, 2 srebrni kroni Din 7.20, 5 srebrnih kron Din 18.—. Prevzamemo tudi vse druge kovine in plačamo najbolje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Sliška, Sv. Jerneja cesta 8. 266

„Ekonom“

verziran v vseh strokah kmetijstva, z večletno prakso na veleposesvstvih, želi spremeniti službo. Cenjene ponudbe na upravo pod št. 9. 9

Unda - Radio

Radio - Aparate in sestavne dele nudi kmetovalcem tudi na obroke: Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Teodor Drenig, Ljubljana, Drenikov vrh. 2

Sadno drevje

Drevesničarska zadruga v Dorfarjih, pošta Škofja Loka ima več tisoč sadnih dreves na prodaj in sicer: Jablane: Šampanjska reneta, pisani kardinal, Damasonov kosmač, Jakob Lebl, bobovec, Bojkovo jabolko in še več drugih boljših vrst. Hruške: mošnice, tepke, rumenke, hardjevkve in druge žiladne vrste. Cena jablanam I. vrste po 10 Din, II. vrsta po 8 Din. — Hruške I. vrsta po 12 Din, II. vrsta po 10 Din. Cene veljajo z ovojem vred franco kolodvor Škofja Loka. Manj kot 30 dreves se ne razpošilja. 3

Posnemalnik „Alfa Separator“

Še dobro ohranjen, ki je za 100 litrov mleka na uro, ima na prodaj Jakob Jerala, Pivka 11, pošta Naklo pri Kranju. (Cena po dogovoru). 4

Sadno drevje!

Za pomladansko saditev imam na prodaj večje število raznih, samo boljših vrst sadnega drevja, visokodebelno in prtilično. Cene zmerne in po dogovoru. Andrej Hainer, Dorfarje 14, š. Škofja Loka. 6

Starejši absolvent

grmske kmetijske šole iz leta 1901., išče primerne službe. Služil je 22 let v državni službi, sedaj vpokojen. Trezen, zanesljiv in bi še rad izrabil svoje zmožnosti in izkušnje. Vprašati je na upravo Kmetovalca pod „Oskrbnik“ št. 7. 7

Kupim

takoli večje množine ključev, 42 cm dolžine in 7 milimetrov debeline, Amerikanske podlage: za suho cepljenje Riparja Portalis in Götthe št. 9. Ponudbe na Franjo Žlher, trsnica, Samušani 37, pošta: Sv. Marjeta pri Moškanjcih. 271

Sadno drevje.

2000 komadov visokodebelnih jablan; šampanjske renete, bobovec, pisani kardinal, Damasonov kosmač, mašanczar. — Visoke hruške: mošnice, od prtiličnih: Dielovke, Klapovke, Villamovke, ter nekaj češpelj, črešnji in marelic, ima na prodaj Ivan Hainer, Sv. Duh 10, pošta Škofja Loka. (Več po dogovoru. Manj kot 30 dreves se ne razpošilja.) 12

Seme pravega kašeljskega zelja

prodaja 20 gramov za 6 Din Ignacij Mercina, Zgor. Kašelj, p. Dev. Mar. v Polju. 13

Lepa krava simodolka,

prav dobra mlekarica (bo za drugo tele 7. februarja, 9 mesecev breja), je na prodaj pri Franc Vrtačniku, Viš 44 pri Ljubljani. 27

Najnovejše štedilnike.

Kotle, peči, vrata, mreže, ventilacije, predpražnike, želez. korita za svinjake, okna in mlekarške potrebščine, izdeluje in razpošilja po nizkih cenah: Jakob Malenšek, železo-konstruktorska delavnica Boh. Bistrica. 17

Sladkega sena

ima večjo množino na prodaj Ivan Černe, Ljubljana, Vidovdanska cesta 24. 18

Sadna drevesa.

Visokodebelne jablane, hruške, češplje, orhe kakor tudi najboljše vrste od prtiličnih, in več sto divjih kostanjev. (Cena po dogovoru, pisмено ali ustmeno) ima na prodaj: Jakob Pintar, sadjerejec pri Sv. Tomažu, pošta: Bukovica nad Škofjo Loko. 20

Zdravila za živino

lastne priznane specialitete, naročajte edino v lekarni na Vrhniki! BOSULIN SVEČICE zoper srampično vnetje pri govedih ter jalovost krav in telic, 12 svečic 30 Din. — Protikataralni praški za konje: zoper prehlajenje, težko dihanje in kašelj, škatla 30 Din. Konjski cvet za mazanje 20 Din itd. Lekarna pri Anđelju Varhu na Vrhniki.

Kosilni stroj

že rabljen, v dobrem stanju se kupi. Ponudbe poslati na Upravo Kmetovalca pod št. 19. 19

Na prodaj imam po ugodni ceni:

Koleselj, dvovprežna lepa kočija (vse oljn. osi) lepa konjska oprema in kočilska oprema za dva konja, prvovrsten stroj za koruzo lučiti (še skoro nov), stroj za kavo žgati (10 kg na enkrat). — Kupim pa vsako množino hrastove in bukove železniške pragove. Karl Cimperšek, lesni trgovec, Sevnica ob Savi. 21

Mlad strokovnjak,

vinogradar, teoretično in praktično naobražen, išče službo oskrbnika (šafar), neoženjen. Večje tudi poljedelstva. Naslov: Vila „Grubič“, Kamnica pri Mariboru. 22

Vabilo

na VII. redni občni zbor „Kmetijske hranilnice in posojilnice na Logu“, reg. zadr. z neom. zav., ki se vrši v nedeljo dne 17. februarja t. l. ob 17. uri na Logu št. 17 s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelnika. 3. Računski zaključek za l. 1928. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Slučajnosti. — Načelnstvo. 23

Prodajalec posnemalnikov

išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema: Tehna-družba v Ljubljani, Mestni trg 25./L. 24

Kupim bika

bele sive pasme, prvovrstnega brez napake. Naslov: Janko Kure, Svibnik, pošta: Črnomelj. 25

Vrtnarskega vajenca

iz dežele, pridnega od poštenih staršev sprejme z oskrbo v hiši: Adolff Vatovec, trg. vrtnar v Ljubljani — Ambrožev trg 3. 28

Kupujte brusne kamne „Diamond“
Dobijo se v vseh večjih trgovinah z železnino.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

V LJUBLJANI, TAVČARJEVA (SODNA ULICA) ŠTEV. 1.

Račun poštne hranilnice št. 14.257 Brzjav „Kmetški dom“ Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, pri trimesečni odpovedi po 7 1/2%, brez odbitka davka na rento.

Stanje vlog nad 20,000.000 dinarjev. — Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog.

Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. — Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekičenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročtvu, na vključbo in zastavi premičnih in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2 in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2.

PODRUŽNICA V MARIBORU, SLOMŠKOV TRG ŠTEV. 3, PRITLIČJE, (POLEG STOLNE CERKVE).

KMETOVOALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400—	1/8 strani	Din 400—
1/2 strani	Din 1200—	1/16 strani	Din 300—
3/4 strani	Din 800—	1/32 strani	Din 200—
1 strani	Din 600—	1/64 strani	Din 100—

Priloga listu stane Din 1500—, **Mala naznanila** do 20 besed stanejo Din 20— vsaka nadaljnja beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjovcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrđki Čeh & Gaspar; v Radlnicah pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matvezu Stržaj; v Ptujju pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovnega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtjah, Gor. Logatcu, Kostričnici, Št. Jerneju, Zeleznikih, Frankolovem, Škofji vasi-Vojniku, Brežicah, Št. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonških naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonške pošiljke.

Čilski soliter, 15,5% dušika, v vrečah približno po 80 kg po Din 3,50 za kg. Pri vagonškem odjemu po Din 3,35 za kg franco vsaka postaja v Sloveniji.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 44 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal-Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka, 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborno dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žlindra se je podražila: Vsled stavke v železni industriji v Nemčiji se je Tomasova žlindra podražila. Zato je tudi družba primorana blago, ki ga dobi, prodajati po višji ceni. Odslej stane 18½—19% blago po 125 Din, vsak odstotek višje vsebine 6 Din več. Pri 15 tonskem vagonškem odjemu 122 Din franco vsaka postaja Slovenije, pri pet ali desetonskem odjemu 123 Din franco vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3,50 za kg, na drobno Din 4,50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toščice po Din 3,90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3,80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in toščice po Din 3,80 za kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.— za kg, na drobno Din 7,50 za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din in v steklenicah po dva kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola v škatljicah po 1/8 kg po Din 8.—; v škatljicah po 1/4 kg po Din 15.—

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.
Gumijev cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.
"Julien" za čiščenje vina, za belo in za rdeče $\frac{1}{4}$ kg Din 30, $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 90.—
Mast zoper zajce po Din 12.— za kg.
Merilo za sode, novost patent Matievič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.
Natrij bisulfit v tabletah, 1 kg Din 120.—
"Srgo" aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—
Srgo patroni po Din 7 za komad.
"Stopp" nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—
Škropilnice franc. znamke "Automatique", nahrbtne Din 680.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirim podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnice Flora, dvoliterske, za vrtno nasade, po Din 370.—

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 520, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500, za komad.

Škropilnice, Flickove nahrbtne po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, **razpršilnik Duet** po Din 130, **navadni razpršilnik** po Din 18, **Flickov razpršilnik za trte** po Din 60 za komad, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—
Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.

Žveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.
Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.
Žveplalniki ročni po Din 65.— komad.

Nova zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja tvrdke S. Kunde in sin.

Najboljši cepilni noži, pripravniki za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—
Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 40.— do Din 190.—

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenčnih gnezd Din 20.—, 127.—, 190.—, **peresa k škarjam** po Din 1.—

Škarje za striženje mej od Din 50.— do Din 120.—
Navadne drevesne žage Din 40.—, 45.—, 50.—

Drevesne ščeti (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18.— do Din 20.—

Lopate za šitiranje nasajene po Din 64.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 litrov Din 1250, 80 litrov Din 1625, 100 litrov Din 1725, 120 litrov Din 1850.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.
Gobčni odpiralč „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—
Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, **AX** za 40 lit. po Din 1000, **M** za 70 lit. po Din 1055 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, **E2** za 100 lit. po Din 1250, **F** za 140 lit. po Din 1700, **A** za 200 lit. po Din 2500.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Hoybergov aparat za določanje tolsčobe v mleku in smetani tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatlicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojico (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.
Zivinozdravniški predmeti (češki izdelek); **trokarji za teleta** po Din 70, **trokarji** za goved okrogli po Din 45, okrogli z 2 nožnicama po Din 55, okrogli, kakor prejšnji a večji po Din 65, kombinovani za govedo in ovce po Din 70, za goved, ploščnati po Din 70, za goved, ploščnati, z 2 nožnicama po Din 50; **požiralnikove cevi** za teleta in ovce po Din 70 in 160, za goved po Din 130, 150 in 320; **kateter** (za puščanje skalnice) za samice po Din 50, za samce po Din 85; **emaskulator** po Din 250; **gumijev precep** (obroč) po Din 8, **obroči za bike** po Din 20; **klešče za vdevanje teh obročev** po Din 170; **toplomer za merjenje vročine** po Din 25; **zračni filter** po Din 110; **gum. balon** k temu po Din 35; **zaustavljajč** (proti vhananju sramnice) po Din 40, **irigatorji** kompletni (a 3 litr.) po Din 65; **klešče za tetoviranje** za tromestna števila, z 2 garniturama števil 1—10 po Din 500.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 10.—

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 15.—

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 17.50.

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 20.—

Lopate za šitiranje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 24.—

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—

Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—

Vile s 3 roglji, garantirano po Din 23 za komad.

Vile s 4 roglji, garantirane po Din 25 za komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovalcu šte. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 Din.

Francoski ključ (francozi) **Rapid**, mali po Din 35.—, **srednji** po Din 62.—, **velik** po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R14MN po Din 1600.—

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—

Sackovi plužni lemeži 6R24 po Din 48.—

Sackov obračalni plug (glava) **HAW7** po Din 520.—

Sackov podzemni plug (glava) **XII** po Din 400.—; **glava XV z noži** po Din 400.—

Sackov okopalnik (glava) **H4** po Din 315.—

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

HSCS plug UP5 za globočino 18 cm — teža 71 kg Din 825.—

HSCS plug UP6 za globočino 18 cm; teža 74 kg Din 870.—

HSCS plug UP7 za globočino 28 cm; teža 82 kg Din 960.—

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—

št. 13 — železne, njivske, dvodelne, tež. 40 kg, Din 600.—

Travniški skarifikator na visokih kolesih **Darius 14** (s 14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompletan po Din 1280 za komad, **Ara 16** po Din 1520.—

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—, 4 po Din 1050.—

Trijerji (originalni Heidovi) **razr. II/2** po Din 3200.—, **II/1a** po Din 2300.— komad.

Trijer „Feniks“ po Din 3500.— komad.

Slamoreznice z ustjem 10 col, brez sklopke, znamka **VS10** po Din 2090.—

Slamorznice z ustjem 10 col s sklopko, znamka **VS10** po Din 2130.—

Slamoreznice z ustjem 12 col, s sklopko, znamka **VFS12** po Din 2450.—

Slamorznice z ustjem 12 col, s sklopko in verigo znamka **VFS 12** po Din 2900.—

Slamorzница CCH12 za motorni pogon ali za pogon z vitlom, Din 4050.—

Reporeznice — „**Kremžar**“ z noži na bobnu po Din 350.

Planet št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 820.

Robkač za koruzo — ročni, Din 1170.—

Izmenjalni cilindri za ječmen in oves (za Heidov trijer št. II/1a) po Din 1700; za III po Din 1950.

Bencin - motor Lorenz 3—4 HP, po Din 11.500.—, **4—5 HP** po Din 15.500.—